

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 024348 20 Кж 9
Бања Лука, 16.02.2021. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија др Велка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених С.Б., Н.К. и А.И., због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика Републике Српске, те оптужених Н.К. и А.И. у стицају са кривичним дјелом омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези ставом 1. истог закона, одлучујући о жалбама браниоца оптуженог С.Б., адвоката В.Р. из Бање Луке, браниоца оптуженог Н.К., адвоката Д.К. из Заједничке адвокатске канцеларије К.&М. из Б.Л. и браниоца оптуженог А.И., адвоката В.К. из Б.Л., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 024348 19 К од 26.06.2020. године, након одржане сједнице вијећа, у присуству републичког јавног тужиоца Бранка Митровића, оптужених и њихових бранилаца, дана 16.02.2021. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Уважавањем жалби бранилаца оптужених С.Б., Н.К. и А.И., укида се пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 024348 19 К од 26.06.2020. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 024348 19 К од 26.06.2020. године (која је исправљена рјешењем од 02.09.2020. године), оглашени су кривим оптужени С.Б., Н.К. и А.И. и то: оптужени С.Б. за кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, у даљем тексту: КЗ РС), за које дјело је осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године и 6 (шест) мјесеци, оптужени Н.К. и А.И., због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС, за које дјело су им утврђене казне затвора у трајању од по 3 (три) године, у стицају са кривичним дјелом омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези ставом 1. КЗ РС, за које дјело су им утврђене казне затвора у трајању од по 2 (двје) године, па су осуђени на јединствене казне затвора у трајању од по 3 (три) године и 6 (шест) мјесеци. Свим оптуженима је на основу члана 59. КЗ РС, у изречене казне затвора урачунато вријеме проведено у притвору. Истом пресудом, на основу члана 99. Закона о кривичном поступку Републике Српске

(„Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени су обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка у износу од 366,00 КМ, затим судски паушал у износу од по 150,00 КМ, те су сви оптужени обавезани и на плаћање трошкова постављених браниоца, чија ће висина бити одређена посебним рјешењем, све у року од 15 дана од правоснажности те пресуде, под пријетњом извршења.

Против наведене пресуде, жалбе су, благовремено изјавили браниоци оптужених, из свих жалбених основа.

Приједлог жалбе браниоца оптуженог С.Б., адвоката В.Р. из Б.Л., је да се овај оптужени ослободи од оптужбе или да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

Приједлог жалбе браниоца оптуженог Н.К., адвоката Д.К. из Заједничке адвокатске канцеларије К.&М. из Б.Л., је да се овај оптужени ослободи од оптужбе или да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се пресуда преиначи у одлуци о кривичној санкцији и истом изрекне блажа кривична санкција.

Приједлог жалбе браниоца оптуженог А.И., адвоката В.К. из Б.Л. је да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Окружни јавни тужилац није подносио одговоре на жалбе бранилаца оптужених.

У сједници вијећа, браниоци оптужених су изложили своје жалбе, остајући код разлога и приједлога садржаних у њиховим образложењима, оптужени су подржали жалбе својих бранилаца, док је републички јавни тужилац предложио да се жалбе бранилаца оптужених одбију као неосноване.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе, одлучено је као у изреци овог рјешења, из сљедећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалба браниоца оптуженог С.Б. указује на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачке г), з) и к) и став 2. ЗКП РС. Жалбе бранилаца оптужених Н.К. и А.И. указују на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачке ж) и к) ЗКП РС, те жалба браниоца оптуженог К. указује и на повреду из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, а жалба браниоца оптуженог И. и на повреду из члана 311. став 1. тачке е) и став 2. ЗКП РС. Дакле, жалбама се оспорава законитост у прибављању доказа на којима је заснована побијана пресуда, указује се на неразумљивост изреке пресуде и њеној противријечности са разлозима, те на одсуству разлога о одлучним чињеницама, на повреду права на одбрану, да је првостепени суд био стварно ненадлежан за поступање, да првостепени суд побијаном пресудом није потпуно ријешо предмет оптужбе, као и на неправилну примјену појединих одредаба процесног кривичног закона, које су по ставу жалби биле од утицаја на законито и правилно доношење пресуде.

У оквиру чињеничне основе побијане пресуде, аргументима изнесеним у жалбама бранилаца, се оспорава правилност оцјене изведених доказа оптужбе и одбране, па слиједом тога и правилност утврђења одлучних чињеница, са тврдњом да спроведени докази не потврђују тврдње оптужбе да су оптужени починили кривично дјело неовлашћене производње и промета опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС, те да проведени докази не потврђују ни да су оптужени Н.К. и А.И., починили кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези ставом 1. КЗ РС, за која дјела су оптужени побијаном пресудом оглашени кривим, а што је све за последицу, по ставу жалби, довело и до повреде Кривичног закона.

Све жалбе пресуду побијају и због одлуке о кривичној санкцији. Истичу да су казне затвора превисоко одмјерене.

Исто тако, све жалбе пресуду побијају и због одлуке о трошковима кривичног поступка, с тим што само жалба браниоца оптуженог Б. образлаже овај жалбени основ, тврдњом да је оптужени лошег имовног стања и да није у могућности платити трошкове кривичног поступка, те да трошкови свједока се не односе на радњу за коју се терети овај оптужени. С тим у вези, предлаже да се овај оптужени ослободи од плаћања трошкова кривичног поступка, у смислу одредбе члана 99. став 4. ЗКП РС.

Неосновани су приговори изнесени у жалби браниоца оптуженог С.Б. и тврдња да је због чињенице што одбрана није обавјештена о предузимању радњи препознавања, затим због чињенице да уз оптужницу није достављена фотодокументација о вршеним препознавањима, и због чињенице да побијана пресуда није дала разлоге о овим приговорима одбране, повређено право на одбрану овог оптуженог и да је тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Наиме, одредбе ЗКП РС, не прописују обавезу обавјештавање одбране о предузимању радњи препознавања. Затим, не достављањем уз оптужницу, фотодокументацију о извршеним препознавањима, није повређено право на одбрану оптуженог, јер су те фотодокументације изведене као доказ на претресу пред првостепеним судом, па је одбрана изјавила да је имала прилику да изврши увид у исте и да изнесе своје приговоре, због чега првостепени суд није ни био у обавези да одговара на ове приговоре одбране.

Неосновани су и приговори из жалбе браниоца оптуженог А.И. којима се истиче да је првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка е) ЗКП РС, тврдњом да се овај оптужени описаним радњама бавио у континуитету још од времена када је био малољетан, па да му је за сва дјела требао да суди судија за малољетнике Основног суда, примјеном правила кривичног поступка и кривичних санкција које се изричу малољетним учиниоцима кривичних дјела. Наиме, предметном оптужницом овом оптуженом нису стављене на терет било које радње које је извршио као малољетник. Осим тога, није било мјеста ни да му се суди као млађем пунољетном лицу уз примјену одредаба о кривичном поступку према малољетницима, у смислу члана 70. и 71. Закона о заштити и поступању са дјецом и малољетницима у кривичном поступку („Службени гласник Републике

Српске“, број 13/10 и 61/13), прије свега, због природе и тежине кривичних дјела за која је побијаном пресудом оглашен кривим, па с тим у вези, није било мјеста примјени кривичних санкција прописаних према малољетницима, како је то правилно утврдио и првостепени суд.

Надаље, супротно жалбеним наводима бранилаца оптужених К. и И., то што првостепени суд није изреком побијане пресуде ослободио од оптужбе ове оптужене да су продавали и опојну дрогу спид, никако не значи да није ријешио предмет оптужбе и да је тиме починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка ж) ЗКП РС, како то погрешно сматрају ове жалбе. Наиме, првостепени суд је правилно поступио када је изоставио из чињеничног описа изреке побијане пресуде, продају опојне дроге спид, утврђујући да нема доказа да су ови оптужени продавали и ту врсту опојне дроге, јер је тај дио био садржан у самој изреци оптужнице, оптужени се нису посебном тачком оптужнице теретили за продају ове врсте опојне дроге, нити им се то стављало на терет као посебно кривично дјело.

Неосновани су и жалбени приговори бранилаца оптужених С.Б. и Н.К. да се побијана пресуда заснива на незаконитим доказима и да је захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС. Наиме, тачно је да је свједок Н. на претресу пред првостепеним судом исказао да су му овлаштена службена лица приликом саслушавања, рекли да ако не буде говорио што зна, да ће бити приведен. Међутим, исказ свједока Н. дат на главном претресу је у битним сегментима, сагласан са његовим исказом из истраге, те је свједок потврдио да је његов исказ из истраге тачан. Имајући у виду наведено, по оцјени овог суда, његов исказ из истраге није изнуђен, у смислу члана 10. ЗКП РС, како то погрешно сматра жалба браниоца оптуженог Б..

Надаље, супротно жалбеним приговорима браниоца оптуженог Б., свједок В.М. не спада у лица која у смислу одредбе члана 148. ЗКП РС, могу одбити свједочење, јер се ради о сроднику у трећем степену побочне линије са оптуженим К.м, због чега, искази ове свједокиње нису незаконити докази.

Неосновани су и приговори из жалбе браниоца оптуженог Н.К., којима се истиче да су незаконити докази записници о саслушању свједока малољетних лица пред овлашћеним службеним лицима и тврдња да их нису саслушавала лица која имају посебна знања потребна и прописана за поступање са малољетницима.

Наиме, свједоци млдб. Д.Ц. и Г.Ћ. су у истрази саслушане у присуству представника Центра за Социјални рад, дакле, њихово саслушање је обављено у складу са одредбом члана 151. став 4. ЗКП РС, свједоци Д.Ј. и Д.С. су у вријеме давања исказа у истрази били пунољетни, а исказ свједока Б.Б. из истраге није ни прихваћен као доказ и на њему се не заснива првостепена пресуда. Осим тога, наведена лица су саслушавана у својству свједока у поступку против пунољетних лица, тако да чињеница да ли су овлаштена службена лица имала посебна знања потребна за поступање у кривичном поступку против малољетника, коју наглашава жалба браниоца оптуженог К. (а да притом ни не нуди доказ да та лица нису имала посебна знања, нити наводи о којим

свједоцима је ријеч), у ситуацији када су свједоци малолјетници, саслушавани у присуству стручног лица, свакако, не чини те записнике о њиховом саслушању незаконитим доказима.

Исто тако, чињеница да првостепени суд није вратио већ изведене материјалне доказе тужиоцу, након што је главни претрес морао почети изнова, а није било сагласности странака и браниоца да се докази не изводе поново, побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка, како то погрешно сматра жалба браниоца оптуженог А.И.. Ово с тога, што у оваквој ситуацији, одредбе ЗКП РС не прописују обавезу враћања од стране суда једном изведених доказа. Осим тога, на претресу од дана 23.06.2020. године, само бранилац оптуженог Б. је тражио поновно саслушање свједока Н.1 и поновно провођење доказа у вези са радњом препознавања од стране овог свједока, док је одбрана осталих оптужених била сагласна да се поново не изводе већ изведени докази. С тога су без основа приговори жалбе браниоца овог оптуженог, којима се указује на повреду из члана 311. став 2. ЗКП РС.

Насупрот томе, основани су жалбени приговори бранилаца оптужених да је чињенично стање у дијелу који се односи на утврђење првостепеног суда да су се оптужени бавили продајом, односно, посредовањем, управо опојне дроге марихуана и да су оптужени К. и И. омогућавали уживање опојних дрога марихуане и спид, непотпуно утврђено.

Наиме, закључак о томе да се радило управо о опојној дроги марихуана и спид, првостепени суд изводи, прије свега, из исказа саслушаних свједока В.М., А.Н., Н.Е. и Д.Ц., те из исказа свједока В.Б. (дипломираног психолога, запосленог као васпитач у ЈУ „Р.В.“, Б.), као и из службене забиљешке ЈУ Дом за ... „Р.В.“, Б., број 03-112/2019 од 21.01.2019. године, службене забиљешке васпитача Д.М. од 17.02.2019. године, ЈУ Дом за ... „Р.В.“ број 03-435120/19 од 18.02.2019. године (из које произилази да је тога дана штићеник Чедо Пејић тестиран на дроге и био позитиван на ТХЦ (марихуана) и Амфетамин (АМП и АМП300)), те потврде првостепеног суда, број КДП-74/19 од 28.08.2019. године. Међутим, на основу наведених доказа, не може се са сигурношћу утврдити да су оптужени прометовали управо опојну дрогу марихуану, односно, да су оптужени К. и И. омогућавали уживање опојне дроге марихуане и спид другим лицима, јер на претресу није изведен ниједан материјални доказ, који би потврдио да се радило о наведеним опојним дрогама. Као доказ изведена је потврда првостепеног суда, број КДП-74/19 од 28.08.2019. године, из које произилази да је суду на чување, на захтјев полицијских службеника, предат Тест панел „Doa Multignost“ за Ч.П. и Тест панел „Instant view drug Screen“ за Н.Е. Првостепени суд је, када му то, већ тужилац није предложио, пропустио да он сам изведе ове тестове, као доказ суда, те је без њиховог провођења, ипак закључио да се радило о опојној дроги. Због тога, по оцјени овог суда, чињенично стање у овом дјелу побијане пресуде није потпуно утврђено, па је с тим у вези исто за сада и погрешно утврђено.

Из наведеног произилази да је закључак побијане пресуде да се у радњама оптужених, стичу обиљежја кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 1. и 2. КЗ РС, те да се у радњама оптужених Н.К. и А.И., стичу и обиљежја кривичног дјела

омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези ставом 1. КЗ РС, за сада преурађен.

Дакле, из свега наведеног произилази да су основани жалбени приговори бранилаца оптужених, засновани на тврдњи да је првостепени суд непотпуно и погрешно утврдио чињенично стање.

Због тога је ваљало жалбе бранилаца оптужених уважити, побијану пресуду укинути, на основу члана 329. став 1. тачка б) ЗКП РС и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће провести раније изведене доказе и оцијенити их са далеко више критичности него што је то учинио у претходном поступку, провешће доказе наведене у претходном дијелу образложења, по потреби и друге доказе, а оцјениће и остале приговоре из жалбе браниоца оптуженог С.Б. у дијелу који се односи на правну оцјену дјела у односу на овог оптуженог. Само ако тако поступи моћи ће у овој кривичноправној ствари донијети правилну и закониту пресуду.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић